

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Historia myśli humanistycznej		8.0.13690	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Teorii Literatury i Krytyki Artystycznej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia polska	forma	stacjonarne
		moduł	Podstawowa
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Maciej Michalski, profesor uczelni; dr hab. Mariusz Kraska, profesor uczelni; dr Artur Nowaczewski; dr Maciej Dajnowski; dr Anna Filipowicz, profesor uczelni; prof. dr hab. Zbigniew Majchrowski; prof. dr hab. Ewa Graczyk; dr Magdalena Horodecka, profesor uczelni; dr Monika Żółkoś; dr Martyna Wielewska-Baka; prof. UG, dr hab. Feliks Tomaszewski; dr Katarzyna Szalewska, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład		Wykłady: semestr 2	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - udział w wykładach;	
zajęcia w sali dydaktycznej		20 godzin - samodzielne przygotowanie do zaliczenia.	
Liczba godzin		Razem: 50 godzin = 2 pkt ECTS.	
Wykład: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Wykład konwersatoryjny		Sposób zaliczenia	
- Wykład problemowy		Zaliczenie na ocenę	
- Wykład z prezentacją multimedialną		Formy zaliczenia	
		kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Wykład: zaliczenie w formie określonej każdorazowo przez wykładowcę (ustny bądź pisemny) - 100%	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			
zakładany efekt kształcenia		Kolokwium	
		Wiedza	
K_W01		+	
		Umiejętności	
K_U01		+	
		Kompetencje	
K_K04		+	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			

A. Wymagania formalne

Brak wymagań formalnych.

B. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

Cele kształcenia

Historia wiedzy humanistycznej jest przedmiotem o charakterze przygotowawczym do samodzielnych studiów filologicznych. Ma charakter propedeutyczny, jest wprowadzeniem do historii humanistyki jako zespołu nauk o człowieku i kulturze, prezentacją jej pól problemowych, idei regulatywnych i systemu wartości określającego zawodową i życiową postawę przyszłego filologa-polonisty.

Treści programowe

Szczegółowego wyboru dokonuje prowadzący wykład.

Przybliżenie z perspektywy filozofii i innych dyscyplin humanistycznych problematyki i historii pojęć i kategorii takich jak byt, człowiek, poznanie, prawda, rozum i zmysły, nauka, wartości, zbiorowości (państwo, naród, lud, społeczeństwo), sztuka, czas i historia, religia, kultura. Elementy historii dyscyplin szeroko rozumianej humanistyki.

Wykaz literatury

Na początku każdego semestru prowadzący ustala zestaw lektur wymaganych do zaliczenia przedmiotu.

Prowadzący może wzbogacić poniższą listę o dobrane przez siebie teksty źródłowe.

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):**A.1. podręczniki:**

- Anzenbacher A., Wprowadzenie do filozofii (wydanie dowolne)
- Kołakowski L., O co nas pytają wielcy filozofowie (wydanie dowolne)
- Bod R., Historia humanistyki. Zapomniane nauki, Warszawa 2013.
- Tatkiewicz W., Historia filozofii, t 1-3. Warszawa 2007 (lub inne wydanie)
- Kuziak M., Sikorski D., Tomasiak T., Słownik myśli filozoficznej, Bielsko-Biała 2008

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- Ajdukiewicz K., Zagadnienia i kierunki filozofii. Teoria poznania. Metafizyka, Kęty 2003.
- Filozofia. Podstawowe pytania, red. E. Martens, H. Schnädelbach, Warszawa 1995.
- Giddens. A., Socjologia, Warszawa 2004.
- Hartman J., Wstęp do filozofii, Warszawa 2005.
- Nowicka E., Świat człowieka – świat kultury, Warszawa 2003.
- Stachowski R., Historia współczesnej myśli psychologicznej, Warszawa 2000.
- Szyjewski A., Etnologia religii, Kraków 2001.

B. Zalecana literatura uzupełniająca

(Lista stanowi obszerny wybór przykładowych kompendiów, który stanowić ma dla studentów wskazówkę pomocną przy podejmowaniu samodzielnych poszukiwań.)

Historia filozofii i subdyscyplin filozoficznych

- Ayer J., Filozofia w XX wieku, Warszawa 1997.
- Bocheński J. M., Ku filozoficznemu myśleniu, Warszawa 1986.
- Bourke V., Historia etyki, Warszawa 1994.
- Chisholm R., Teoria poznania, Lublin 1994.
- Copleston F., Historia filozofii, t. 1-9, Warszawa 1989- 2006.
- Coreth E., Schondorf H., Filozofia XVII i XVIII wieku, Kęty 2006.
- Coreth E., Ehlen P., Haefner G., Ricken F., Filozofia XX wieku, Kęty 2004.
- Coreth E., Ehlen P., Schmidt J., Filozofia XIX wieku, Kęty 2006.
- Dziemidok B., Główne kontrowersje estetyki współczesnej, Warszawa 2002.
- Gilson E., Historia filozofii chrześcijańskiej w wiekach średnich, Warszawa 1987.
- Gilson E., Langan T., Maurer A. A., Historia filozofii współczesnej od Hegla do czasów najnowszych, Warszawa 1979.
- Heinzmann R., Filozofia średniowiecza, Kęty 1999.
- Heller M., Filozofia przyrody. Zarys historyczny, Kraków 2004.
- Hempoliński M., Filozofia współczesna. Wprowadzenie do zagadnień i kierunków, Warszawa 1989.
- Krokiewicz A., Zarys filozofii greckiej, Warszawa 1971.
- MacIntyre A., Krótka historia etyki, Warszawa 2002.
- Myśli i Ludzie — wybrane tomy serii wydawniczej.
- Przewodnik po etyce, red. P. Singer, Warszawa 2002.

- Reale G., Historia filozofii starożytnej, t. I-V, Lublin 1994.
- Stępień A.B., Propedeutyka estetyki, Lublin 1986.
- Stępień A.B., Wstęp do filozofii, Lublin 2001.
- Słownik filozoficzny, red. J. Hartman, Kraków 2004.
- Swieżawski S., Dzieje europejskiej filozofii klasycznej, Warszawa 2000.
- Tatariewicz W., Dzieje sześciu pojęć, Warszawa 1983.
- Vardy P., Grosch P., Etyka, Poznań 1995.

Historia i metody historiografii:

- Bloch M., Pochwała historii, Warszawa 1960, lub Kęty 2008.
- Burke P., Historia i teoria społeczna, Warszawa 2000.
- Carr E.H., Historia. Czym jest? Poznań 2001.
- Donald R.K., Oblicza historii, Warszawa 2010.
- Grabski A. F., Dzieje historiografii, Poznań 2006.
- Serczyk J., 25 wieków historii. Historycy i ich dzieła, Toruń 1994.
- Topolski J., Wprowadzenie do historii, Poznań 1998.
- Wrzosek W., O myśleniu historycznym, Bydgoszcz 2009.

Socjologia:

- Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Warszawa 2003.
- Szacki J., Historia myśli socjologicznej, Warszawa 2007.

Antropologia kulturowa/etnologia:

- Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów, red. A. Mencwel, Warszawa 2001.
- Barnard A., Antropologia, Warszawa 2006.
- Burszta W.J., Antropologia kultury. Tematy, teorie, interpretacje, Poznań 1998.
- Burszta W.J., K. Piątkowski, O czym opowiada antropologiczna opowieść, Warszawa 1994.
- Carrithers M., Dlaczego ludzie mają kultury. Uzasadnienie antropologii i różnorodności społecznej, przeł. A. Tanalska-Duleba, Warszawa 1994.
- Deliége R., Historia antropologii. Szkoły, autorzy, teorie, Warszawa 2011.
- Eriksen T.H., Małe miejsca, wielkie sprawy. Wprowadzenie do antropologii społecznej i kulturowej, przeł. J. Wołyńska, Warszawa 2009.
- Hann Ch., Antropologia społeczna, Kraków 2008.
- Krawczak E., Antropologia kulturowa. Klasyczne kierunki, szkoły i orientacje, Lublin 2006.
- Świat człowieka – świat kultury. Antologia tekstów klasycznej antropologii, red. E. Nowicka, M. Głowacka-Grajper, Warszawa 2009.

Etnologia i fenomenologia religii:

- Bowie F., Antropologia religii, Kraków 2008.
- Eliade M., Traktat o historii religii, Warszawa 2000.
- Leeuw G. van der, Fenomenologia religii, Warszawa 1997.

Psychologia:

- Kozielecki, J., Koncepcje psychologiczne człowieka, Warszawa 1995.
- Nowe idee w psychologii, red. J. Kozielecki, Gdańsk 2009.
- Paszkiewicz, E., Struktura teorii psychologicznych. Behawioryzm, psychoanaliza, psychologia humanistyczna, Warszawa 1983.
- Rosińska, Z., Matusewicz, Cz., Kierunki współczesnej psychologii. Ich geneza i rozwój, Warszawa 1984.
- Stachowski R., Dobroczyński B., Historia psychologii: od Wundta do czasów najnowszych, [w:] Psychologia. Podręcznik akademicki, red. J. Strelau, t. I, Gdańsk 2008.
- Tomaszewski, T., Główne idee współczesnej psychologii, Warszawa 1998.

Psychoanaliza:

- Danek D., Sztuka rozumienia. Literatura i psychoanaliza, Warszawa 1997 [wybór].
- Dobroczyński B., Ciemna strona psychiki. Geneza i historia idei nieświadomości, Kraków 2001.
- Laplanche J., Pontalis J.-B., Słownik psychoanalizy, Warszawa 1996.
- Psychoanaliza i literatura, red. P. Dybel, M. Głowiński, Gdańsk 2001 [wybór].
- Zaretsky E., Sekrety duszy. Społeczna i kulturowa historia psychoanalizy, Warszawa 2009.

Historia nauk filologicznych

- Heinz A., Dzieje językoznawstwa w zarysie, Warszawa 1983 [wybór].
- Historia nauki polskiej. Wiek XX. Nauki filologiczne, red. A. Śródka, Warszawa 1999.
- Janion M., Humanistyka. Poznanie i terapia, Warszawa 1982.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W01, K_W09 K_U01 K_K04	K_W01, K_W09 Student: • ma uporządkowaną wiedzę o miejscu i znaczeniu dyscyplin humanistycznych w kształtowaniu kultury (K_W01), • ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu dyscyplin humanistycznych w systemie nauk oraz o ich specyfice przedmiotowej (po części również —

- metodologicznej) (K_W01),
- ma orientację w powiązaniach filologii z innymi obszarami humanistyki oraz wybranymi obszarami nauk społecznych, w szczególności filozofią, historią, psychologią, socjologią, antropologią kulturową (K_W01),
 - zna podstawową terminologię filologiczną (K_W09),
 - zna zależności między głównymi subdyscyplinami filologicznymi (K_W09).

Umiejętności

K_U01,

Student:

- potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje z wykorzystaniem źródeł mówionych i pisanych (K_U01),
- umie samodzielnie zdobywać wiedzę na temat dyscyplin humanistyki i rozwijać umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego (K_U01),
- formułuje w mowie i piśmie tezy interpretacyjne oraz podstawowe problemy teoretyczne, wykorzystując właściwą terminologię (K_U01).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K04

Student:

- na zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego pogłębiania wiedzy o wzajemnym powiązaniu dyscyplin humanistycznych (K_K04),
- ma pogłębioną świadomość kluczowej roli znaczenia refleksji humanistycznej dla kształtowania się więzi społecznych oraz rozwoju cywilizacji (K_K04),
- ma świadomość znaczenia europejskiego i polskiego dziedzictwa kulturowego oraz własnej odpowiedzialności za jego zachowanie (K_K04),
- rozumie potrzebę uczestniczenia w życiu kulturalnym i umysłowym regionu, Polski i Europy (K_K04).

Kontakt

maciej.michalski@ug.edu.pl